

Research Paper

Received:
30 August 2023

Accepted:
04 December 2023

Print ISSN: 2645-4262
Online ISSN: 2645-5242

Presenting the model of a wise core - a capable network for the Role-Playing of universities in the knowledge management of modern Islamic civilization issues based on Imam Khamenei's thought

Mohammad Reza Hassani Ahangar¹| Ruhollah Tavallaee²
|Mohammed Hossain Shadmanfar³

Abstract

To play a role in civilization, universities have two main missions, which are: 1) training managers and experts and 2) producing thought and knowledge. The Islamic Republic of Iran, as the main core of the modern Islamic civilization, needs the scientific interaction of the university with society and industry to identify its system of problems in order to carry out these missions. In this regard, the present research has been done with the aim of providing a framework for knowledge networking and knowledge management of universities to play a role in civilization building. This research is of developmental type and was done with thematic analysis method. The main source of information collection for coding is the collection of written statements and documents of the Supreme Leader of the Revolution through keyword search and text reading. Based on this, after considering the data, 77 basic themes and 13 organizing themes and 3 overarching themes including "knowledgeable core", "capable network", "pests" and "results and consequences" in the form of a network map (website), display It will be given. The results of the present research show that the knowledge core in Taraz University of the Islamic Revolution includes the components of science and technology centers, management and leadership campuses, commercialization and technology transfer, and future studies, innovation and knowledge management, and its capable network in the field of achievement The science and technology cadre includes the network of universities, the network of elites and scholars, the network of scientists and the network of knowledge-based companies.

Keywords: University, innovation, Islamic university, science and technology policy making.

DOR: 20.1001.1.26454262.1402.6.4.1.8

1. Professor, Faculty of Artificial Intelligence and Cognitive Sciences, Imam Hossein University, Tehran, Iran. Email: mrrhassani@ihu.ac.ir
2. Associate Professor, Faculty of Management and Economics, Imam Hossein University, Tehran, Iran. Email: tavallaee.r@gmail.com
3. Ph.D. Candidate, Faculty of Management and Economics, Imam Hossein University, Tehran, Iran. Email: shadmanfar.mh@ihu.ac.ir

Publisher: Imam Hussein University

© Authors

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

ارائه الگوی هسته دانا - شبکه توانا برای نقش آفرینی دانشگاه‌ها در مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی مبتنی بر اندیشه امام خامنه‌ای مدظله العالی

محمد رضا حسینی آهنگر^۱ | روح الله تولابی^۲ | محمد حسین شادمان فر^۳

شماره
۲۳

سال ششم
زمستان ۱۴۰۲
صص: ۴۸-۲۱

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱۴۰۲/۰۶/۰۸
تاریخ پذیرش:
۱۴۰۲/۰۹/۱۳

شابا چاپی: ۲۶۴۵-۴۲۶۲
الکترونیکی: ۲۶۴۵-۵۲۴۲

چکیده

دانشگاه‌ها برای ایفای نقش در تمدن‌سازی دو مأموریت اصلی را برعهده دارند که عبارت‌اند از: اول تربیت مدیران و کارشناسان و دوم تولید فکر و دانش. جمهوری اسلامی به‌عنوان هسته اصلی تمدن نوین اسلامی برای انجام این مأموریت‌ها نیازمند تعامل علمی و فناورانه دانشگاه با جامعه و صنعت برای شناسایی و حل نظام مسائل خود است. در همین راستا تحقیق حاضر باهدف ارائه چارچوبی برای شبکه‌سازی دانشی و مدیریت دانش دانشگاه‌ها جهت ایفای نقش در تمدن‌سازی انجام شده است. این تحقیق از نوع توسعه‌ای بوده و با روش تحلیل مضمون انجام شده است. منبع اصلی گردآوری اطلاعات این تحقیق، مجموعه بیانات و مستندات مکتوب رهبر معظم انقلاب می باشد که از طریق جست‌وجوی کلیدواژگان و متن‌خوانی انجام شده است. براین اساس پس از مرور بالغ بر ۱۲۰۰ گزاره اطلاعاتی در خصوص مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی، ۷۸ مضمون پایه و ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر شامل «هسته دانا»، «شبکه توانا» و «نتایج و پیامدها» به شکل نقشه شبکه (تارنما)، نمایش داده می‌شود. نتایج تحقیق حاضر نشان می‌دهد مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی از طریق الگوی هسته دانا- شبکه توانا انجام می‌شود. هسته دانا در دانشگاه تراز انقلاب اسلامی شامل مؤلفه‌های مدیریت و راهبری، مراکز علم و فناوری، تجاری‌سازی و انتقال فناوری، و مطالعات آینده‌پژوهی، نوآوری و مدیریت دانش بوده و شبکه توانای آن در حوزه دستیابی به کادر علم و فناوری شامل شبکه دانشگاه، شبکه نخبگان و فرهیختگان، شبکه دانشمندان و شبکه شرکت‌های دانش‌بنیان است.

کلیدواژه‌ها: امام خامنه‌ای، تمدن نوین اسلامی، خط‌مشی‌گذاری علم و فناوری، شبکه توانا،

دانشگاه حکمت بنیان، هسته دانا.

DOR: 20.1001.1.26454262.1402.6.4.1.8

۱. استاد، دانشکده هوش مصنوعی و علوم شناختی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران.

Email: mrrhassani@ihu.ac.ir

۲. نویسنده مسئول: دانشیار، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران.

Email: tavallaee.r@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران.

Email: shadmanfar.mh@ihu.ac.ir

© نویسنده‌گان

ناشر: دانشگاه جامع امام حسین (ع)

این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License- CC BY) در دسترس شما قرار گرفته است.

مقدمه و بیان مسئله

انقلاب اسلامی ایران متأثر از آموزه‌های قرآن و سنت با رویکرد ایجاد وحدت و همگرایی کشورهای اسلامی و مسلمانان جهان، تقریب مذاهب اسلامی و تشکیل امت واحده اسلامی در سال ۱۳۵۷ به پیروزی دست یافت. در این میان همواره اسلام ناب به عنوان روح حاکم بر سیاست‌ها و خط‌مشی‌های ایران اسلامی، مدنظر قرار داشته و از شکل‌گیری امت واحده اسلامی و جمهوری مستقل اسلامی به عنوان یکی از راهبردهای کلان تحقق امت واحده اسلامی پشتیبانی نموده است. تا آنجائی که بنیان‌گذار انقلاب اسلامی در خصوص توطئه دشمنان اسلام در ایجاد اختلاف بین امت اسلامی این چنین می‌فرمایند که: «اسلام آمده تا ملل دنیا را، عرب را، عجم را، ترک، فارس را، همه را با هم متحد کند و یک امت بزرگ به نام امت اسلام در دنیا برقرار کند. تا کسانی که می‌خواهند سلطه‌ای بر این دولت‌های اسلامی و مراکز اسلامی پیدا نکنند به واسطه اجتماع بزرگی که مسلمین از هر طایفه هستند نتوانند» (Imam Khomeini, 1980).

انقلاب اسلامی با ابعاد و رویکردهایی که در دیدگاه بنیان‌گذار کبیر آن بیان شد؛ در مسیر حرکت خود از وضع موجود به سمت وضع مطلوب که همان تمدن نوین اسلامی و زمینه‌سازی ظهور حضرت حجت است با نظام مسائلی در ابعاد مختلف سازمانی، منطقه‌ای و امت واحده مواجه است.

از سوی دیگر در دنیای امروز و جامعه جهانی، دانشگاه دارای جایگاه ویژه است و در کنش‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی در بستر جامعه همواره مورد توجه خط‌مشی‌گذاران عمومی برای کاربردی‌سازی دانش جدید، نوآوری مستخرج از دانشگاه‌ها در بخش‌های عمومی و به طور اخص صنعت و جامعه شده است (Cai et al., 2019). این پدیده منجر به پرداخت بیشتر سیاست‌گذاران به نقش فعال دانشگاه در امور بخش عمومی جامعه گردیده است و دانشگاه را از آن نقش سنتی خود خارج نموده و آن را به عنوان تأمین‌کننده نیازهای دانشی بخش‌های مختلف و حل مسئله جامعه تلقی می‌کنند؛ به طور مثال، اتحادیه اروپا در حال توسعه و دستیابی به نقشه راه همکاری علمی و فناوری است (Zubaşcu, 2021). به عبارتی دانشگاه‌ها به عنوان نهاد خلق‌کننده دانش، نقش راهبری فرایند توسعه فناوری و نوآوری را بر

عهده داشته و جامعه نیز با بهره‌مندی از آن دانش، رویکرد اقتصاد دانایی محور^۱ پیدا نموده و ضمن نقش مصرف‌کننده دانش، در پشتیبانی از فرایند خلق، اکتساب و توزیع و تسهیم دانش نقش مهمی ایفا می‌نماید و می‌توان آنان را به عنوان شریک نهاد دانشگاه در تولید و توزیع دانش محسوب نمود (Etzkowitz & Leydesdorff, 2000). از آنجا که دانشگاه و صنعت در بستر جامعه و در چارچوب ضوابط و قوانین نظام حاکم بر جامعه فعالیت می‌کنند توفیق آنها در ارتباط با یکدیگر، خواه ناخواه متأثر از عامل سوم یعنی سیاست‌ها، برنامه‌ها و تصمیمات دولت است در واقع دولت میتواند به عنوان عامل تقویت‌کننده رابطه صنعت و دانشگاه نیازمندی‌های جامعه صنعتی در مقیاس جامعه کلان را به دانشگاه‌ها اعلام نموده و از تحقیقات دانشجویان حمایت مادی و معنوی به عمل آورد و پس از آن نتیجه این تحقیقات را به صنعت اعلام کند تا آنها بتوانند در صورت تمایل از این تحقیقات استفاده کنند (khoshkab & Abili, 2023). حال دانشگاه و صنعت با چالش‌های ناتوانی در شبکه‌سازی، ضعف مدیریتی، ضعف دانشی و مهارتی، فقدان فرهنگ و باور مناسب، ضعف در بسترسازی و حمایت، بی‌میلی در برقراری ارتباط و فرایندها و ساختارهای انعطاف‌ناپذیر در تعامل با یکدیگر مواجه هستند (Malik Pour Lepari et al., 2017).

مبتنی بر نظریه جریان‌های چندگانه کینگدون، موفقیت امروز در جبهه گسترده علم و فناوری وابسته به به‌هم‌رسانی و تلاقی سه جریان مسئله، خط‌مشی و سیاست (Sabatier, 2019) برای تحقق تعامل و همکاری بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان دانش است و همانند الگوی دفاع مقدس در ایران، با بهره‌گیری از جریان بسیج عمومی و ایجاد قرارگاه‌های مشترک با سایر مراکز علم و فناوری کشورهای اسلامی، تحقق یابد. اساتید و دانشمندان دانشگاه‌ها و مراکز علمی جمهوری‌های مستقل اسلامی نیز این توقع را دارند؛ تا با تحلیل مشکلات تمدن اسلامی و تبدیل آن به مسائل علمی، زمینه را برای مجاهدت آنان بیش از پیش فراهم آورد. این موضوع، یک فرصت استثنایی و راهبردی برای دانشگاه است تا پرچمداری و طلایه‌داری حرکت علمی به سوی نیازهای پاسداری از انقلاب اسلامی را بر عهده گیرد. دانشگاه نیز باید بتواند همه‌ی دانشگاه‌ها و صاحب‌نظران امت اسلامی را در خدمت این عرصه جهادی قرار دهد. دانشگاه به عنوان بخشی از

1. Knowledge-based economics approach

نظام اسلامی و هسته مرکزی کشور برای پاسخ‌گویی به نیازهای انقلاب اسلامی و امت واحده اسلامی، نباید نسبت به هیچ یک از نیازهای اساسی انقلاب در زمینه‌ی مأموریتی خود، بی‌تفاوت باشد، ولی باید اذعان نمود که به تنهایی نیز نمی‌تواند و نباید به فکر ورود و فتح همه عرصه‌های علمی باشد؛ لذا باید نقش هسته‌های مرکزی جمهوری‌های مستقل اسلامی، مدیریت دانش، شبکه‌های دانشی در هدایت و جریان‌سازی در کاروان علم، پیشرفت و تحقق تمدن اسلامی را ایفا نماید. این در حالی است که علی‌رغم پژوهش‌های متعدد عمدتاً شکاف‌های تحقیقاتی را شناسایی کرده و به جای ارائه راه‌حل‌های جامع، دستور کار برای تحقیقات آینده پیشنهاد می‌کند (Cai, 2019). در این پژوهش پرسش اصلی این است که برای تحقق این امر، نقش آفرینی دانشگاه‌ها در مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی مبتنی بر اندیشه امام خامنه‌ای مدظله‌العالی، دارای چه ابعاد و مولفه‌هایی است؟

مبانی نظری پژوهش

مسئله و مسئله‌یابی

یک مسئله، با شناسایی شکاف بین وضعیت فعلی^۱ و حالت مطلوب^۲ در یک فرایند یا محصول شکل می‌گیرد. مسئله کمک می‌کند تا بتوانیم با ارائه راه‌حل‌های عملی، مشکلی را حل و یا نیاز برآورده نشده‌ای را برطرف کنیم (Alipour & Shadmanfar, 2021).

مسئله محوری، به معنای «تمرکز بر خلأ و فاصله میان وضعیت موجود و مطلوب» بجای «تمرکز بر خود وضعیت موجود یا وضعیت مطلوب» است و تمرکز سازمان بر فاصله میان وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، بسیار مؤثرتر از تمرکز آن بر وضعیت مطلوب (مثلاً چشم‌انداز یا اهداف استراتژیک) یا وضعیت موجود است؛ بنابراین نتیجه مسئله محوری، تمرکز بر مسائل خاص و محوری و متناسب‌سازی راهبردهای اتخاذ شده با آن مسائل شناسایی شده است که معمولاً سازمان‌های عمومی به منظور پرداختن به آنها ایجاد شده‌اند (Karimi Khozani, 2012). این رویکرد برای اولین بار، به عنوان روش اجرایی برای رویکرد حل مسئله در شهر نیویورک نیوز

1.Current State
2.Goal State

ایالت ویرجینیای آمریکا طراحی شد که امروزه به نام مدل سارا^۱ شناخته می شود (Greene, 2006).

مفهوم شبکه دانشی^۲

شبکه حاصل ارتباط، تبادل و تعامل بازیگران شبکه است. شبکه در فرهنگ لغت فارسی مترادف کانال، تور، گروه و پنجره مشبک بوده و در لغت نامه دهخدا شبکه را به قرابت و خویشاوندی معنا کرده‌اند. گروهی از افراد یا سازمان‌ها که به صورت داوطلبانه به تبادل اطلاعات مبادرت ورزیده و یا به فعالیت‌های مشترک می‌پردازند و خود را در راستای این اهداف قرار می‌دهند به نوعی که فرد یا سازمان استقلال و تمامیت خود را حفظ کند؛ شبکه گویند (Humphrey & Schmitz, 1995). برخی دیگر شبکه را متشکل از موقعیت یا گره دانسته که افراد، شرکت‌ها، واحدهای تجاری، دانشگاه‌ها، دولت و مشتریان می‌توانند در جایگاه این موقعیت‌ها و گره‌ها قرار گرفته و با رویکردی مبتنی بر منابع و اهداف به سودآوری مشترک دست یابند (Tidd & Bessant, 2020).

مراد از شبکه دانش در این پژوهش مراکز و سازمان‌هایی هستند که در خلق، اکتساب، تسهیم و توزیع دانش برای یک یا چندی از مسائل کشور می‌توانند ضمن تبادل داده، اطلاعات، دانش و حکمت در راستای تولید فکر، نوآوری و همچنین تربیت کادر تراز انقلاب اسلامی برای شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی تلاش می‌نمایند (Tavallaee et al., 2014). شبکه دانش امکان به اشتراک گذاری دانش راهبردی را برای دانشگاه و صنعت فراهم می‌سازد. دانش راهبردی اتصالی فراگیر میان دانش رویه‌ای (عملیاتی) و اطلاعات زمینه‌ای است و در عمل مشتمل بر طیف وسیعی از پیوندها در سراسر زمینه‌هایی درهم‌تنیده است؛ زمینه‌هایی از جمله حوزه‌های مالی، فرهنگی، سیاسی، نهادی، فنی و حقوقی. هم‌چنین به‌طور اساسی، دانش پیچیدگی و رویدادهای پیچیده را نیز در برمی‌گیرد. (احمدی و همکاران، ۱۴۰۱)

1.SARA model problem solving
2.Knowledge network concept

در بسیاری از موارد برای توسعه هدفمند شبکه دانش، ایجاد نقشه دانش، پیوندها و تنگناهای قوی و یا ضعیف در جریان دانش را نشان می دهد. از طریق ترسیم نقشه دانش، می توان به منابع کلیدی از طریق شناسایی کارشناسان داخل و خارج سازمان در صورت نیاز دست یافت و فرصت و زمان دسترسی به آنها را کوتاه کرد. با این اقدام از دوباره کاری ها ممانعت شده و می توان در زمان و هزینه ها صرفه جویی کرد. (حقیقی و تولایی، ۱۴۰۱)

جنبه خودانگیخته و غیررسمی شبکه ها اهمیت نتایج سطح فردی را برجسته می کند. اعضای سازمان تصمیم می گیرند در یک شبکه شرکت کنند؛ زیرا می بینند که این کار به نفع فردی آنهاست. پیامدهای فردی ممکن است در سطوح مختلفی قرار گیرند. اول از همه، هیجان در تبادل نظر با همکاران هم فکری که دارای علائق و مهارت های مشترک هستند، ممکن است به عنوان یک تقویت عمده برای انگیزه و رضایت اعضای سازمان در کار تلقی شود. احساس تعلق به یک گروه و ارزش خاص به رسمیت شناختن توسط هم تایان که به عنوان داوران صالح ایده ها و عملکرد خود تلقی می شوند ممکن است این مزیت را تقویت کند. علاوه بر این، امکان تقویت مهارت های موجود و توسعه مهارت های جدید از طریق مشارکت در فعالیت های شبکه، یک امتیاز آشکار برای عملکرد فردی است و ممکن است احتمال پیشرفت سریع شغلی را بهبود بخشد. شبکه ها ممکن است به عنوان "ویترین" برای کارمندان با استعداد عمل کنند؛ بنابراین، عضویت در شبکه نه تنها به توسعه مجموعه مهارت های یک عضو سازمان کمک می کند، بلکه ممکن است نمایش عملکرد فردی را برای مخاطبانی که «آماده ظهور» هستند را تسهیل کند (Büchel & Raub, 2002). در نتیجه مزایای عمده شبکه های دانش را می توان در سه حوزه جستجو کرد: بهبود کارایی، افزایش نوآوری و رضایت کارکنان.

گونه شناسی شبکه ها^۱

شبکه های همکاری نوآوری: اعضای این نوع شبکه افراد همسان و خود انگیزشی هستند که چشم انداز مشترکی دارند و باهدف تبادل ایده، دانش، تجربیات و کار برای دستیابی به نوآوری

1. Typology of networks
2. Collaborative Innovation Networks

جدید در فضای سایبر با یکدیگر تعامل می‌کنند؛ مانند توسعه‌دهندگان هسته لینوکس (Ma et al., 2021).

شبکه‌های یادگیری^۱: این شبکه‌ها از افرادی تشکیل شده که علاقه‌مند به اشتراک گذاری دانش و تجربه برای کسب سود متقابل از تجارب فردی و دانش جمعی سایر اعضا هستند که همگی نگرش مشابهی دارند؛ نظیر تعمیرکاران دستگاه‌های زیراکس (Han & Ellis, 2020).

شبکه‌های همکاری علائق^۲: اعضای این نوع شبکه دارای علائق مشترک هستند؛ ولی کار تیمی از طریق شبکه انجام نمی‌دهند. معمولاً تعداد کمی از اعضاء فعال بوده و دانش و تجربه خود را در جامعه مجازی به اشتراک می‌گذارند. تعداد زیادی از اعضاء خاموش هستند و فقط اطلاعات جمع‌آوری می‌کنند. این نوع شبکه در اینترنت بسیار مشاهده می‌شود؛ مانند کاربران اینترنت و علاقه‌مندان وبلاگ‌ها و گروه‌های تلگرام (Li et al., 2020).

شبکه همکاری علم و فناوری^۳

ادبیات مطالعات نوآوری، روابط متقابل و تعاملات فعال بین دانشگاه‌ها، صنعت، دولت و شهروندان را برای ارتقای نوآوری مفهوم‌سازی (Carayannis & Campbell, 2009) و بر اهمیت ایجاد هم‌افزایی بین سازمان‌های بین‌بخشی تأکید می‌نماید. به ویژه، تعامل دانشگاه و صنعت یک حوزه اصلی در مطالعات نوآوری را تشکیل می‌دهد (Perkmann et al., 2013). یک دیدگاه مشترک در مطالعات نوآوری این است که دانشگاه‌ها نقش برجسته‌ای در سیستم نوآوری ملی یا منطقه‌ای دارند (Gimenez & Bonacelli, 2016). عناصر اصلی نوآوری مشترک عبارتند از همکاری بازیگران، هم‌آهنگی بازیگران، خلق مشارکتی دانش، همگرایی بازیگران، و مکمل بودن بازیگران است (Saragih & Tan, 2018).

-
1. Collaborative Learning Networks
 2. Collaborative Interest Networks
 3. Science and technology collaboration network

پیشینه پژوهش

بر اساس مرور پژوهش‌های انجام شده در خصوص نقش آفرینی دانشگاه، مهم‌ترین و مرتبط‌ترین پژوهش‌های صورت گرفته به انضمام مهم‌ترین یافته‌ها و نتایج حاصل از آن به شرح زیر است.

جدول ۱. پیشینه مرتبط با پژوهش

ردیف	منبع	عنوان پژوهش	روش پژوهش	خلاصه یافته‌های پژوهش
۱	(Serati Shirazi & Khademi, 2023)	کانال‌های جریان دانش میان دانشگاه و صنعت: بررسی علم‌سنجی و مروری	کیفی - مرور روایتی	به جنبه‌های مختلفی تجاری‌سازی یا هزینه سودمندی و برگشت مالی، سرمایه اجتماعی، عملکرد و تأثیر همکاری‌ها، انتقال دانش، تریپل هلیکس، صنعت، انتقال فناوری، دانش، کارآفرینی و تحقیق و توسعه از مهم‌ترین مفاهیم استخراج شده بوده‌اند.
۲	(Cai, 2023)	به‌سوی مدل جدیدی از همکاری نوآورانه اتحادیه اروپا و چین: پل زدن پیوندهای گمشده بین همکاری دانشگاه بین‌المللی و همکاری صنعت بین‌المللی	کیفی - تحلیل کیفی	چارچوبی تحلیلی با تمرکز بر پنج نقش همکاری شامل تطبیق شرکای صنعتی، ایجاد اعتماد بین آنها، دسترسی فعالان صنعتی به منابع جدید و ایجاد مدل‌های نوآورانه همکاری تجاری دانشگاه‌ها ارائه نموده است.
۳	(khoshkab & Abili, 2023)	شناسایی و ارزیابی مولفه‌های ارتباط دانشگاه، صنعت و دولت با تأکید بر نقش دولت	آمیخته - گراندد تئوری و توصیفی همبستگی و	شناسایی سه سازه اصلی تعاملات سیاست محور، دانش محور و اقتصادمحور؛ و ۸ بعد؛ تدوین سیاست علم و فناوری، استقرار نظام اشتراک اطلاعات، شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی، تسهیل و توسعه دانش،

جدول ۱. پیشینه مرتبط با پژوهش

ردیف	منبع	عنوان پژوهش	روش پژوهش	خلاصه یافته‌های پژوهش
			مقایسه‌ای	ترمیم شکاف دانش و تولید، بازننگری رشته‌های تخصصی، تأمین مالی، توسعه مالی و تجاری‌سازی مهم‌ترین یافته این پژوهش است.
۴	(Ansari Samani & nafar, 2022)	راهکارهای توسعه ارتباط دانشگاه و صنعت در کشور بر اساس روش داده‌بنیاد	آمیخته - گراند تئوری و تحلیل عاملی تأییدی	مقولات مستخرج از مطالعه صورت‌گرفته در شش گروه شرایط علی (نیازهای صنعت و دانشگاه)، بستر و زمینه (بهبود بستر نهادی و زیست‌بوم کسب‌وکار)، شرایط مداخله‌گر (توسعه نهادی بازارها و فضای کسب‌وکار)، پیامدها (توسعه ارتباط دانشگاه و صنعت) و راهبردها تعامل و کنش (رشد و توسعه اقتصادی) گزارش شده است.
۵	(Barimani & Enayati, 2022)	تبیین مؤلفه‌های اثرگذار بر ارتباط صنعت و دانشگاه؛ گامی به سوی دانشگاه کارآفرین	کمی - توصیفی پیمایشی	پژوهشگران گزارش کرده‌اند که در تمامی ابعاد و گویه‌های عوامل تقویت‌کننده ارتباط صنعت و دانشگاه شکاف وجود دارد و وضعیت موجود عوامل تقویت‌کننده ارتباط صنعت و دانشگاه از نظر خبرگان دانشگاه صنعتی نوشیروانی برآورده‌کننده انتظارات نمی‌باشد.
۶	(Van Toan,) (2021)	دانشگاه کارآفرین و مدیریت دانشگاه پیشرفته: توصیه‌های سیاستی برای دانشگاه‌های دولتی	کیفی - گراند تئوری	این مقاله نتایج پژوهشی را در مورد مدل دانشگاه کارآفرین و حکمرانی دانشگاهی پیشرفته از نظر ساختار و روش‌های مدیریتی برای انطباق با این مدل در جهان ارائه می‌کند. از طریق

جدول ۱. پیشینه مرتبط با پژوهش

ردیف	منبع	عنوان پژوهش	روش پژوهش	خلاصه یافته‌های پژوهش
				بررسی مطالعات در مورد وضعیت فعلی، مقاله تعدادی از پیشنهادهای سیاست را برای برآورده کردن الزامات نوآوری حاکمیت دانشگاه برای دانشگاه‌های دولتی در زمینه انتقال به مدلی از دانشگاه کارآفرین ارائه می‌کند.
۷	(Yoda & Kuwashima, 2020)	ماریچ سه‌گانه روابط دانشگاه - صنعت - دولت در ژاپن: انتقال همکاری‌ها و تعاملات	کیفی - مطالعه موردی تاریخی	نتایج نشان می‌دهد که همکاری‌هایی که منجر به توسعه روابط دانشگاه - صنعت - دولت می‌شود و همچنین دامنه همکاری‌ها در پاسخ به اصلاحات در مقررات تغییر می‌کند. دو دلیل احتمالی را می‌توان برای این فرایند ذکر کرد: اول، مقررات سخت‌گیرانه‌ای در مورد همکاری دانشگاه و صنعت وجود داشت و دوم، همکاری‌های صنعت و دولت از طریق آزمایشگاه‌های بخش دولتی که در ژاپن گسترده بودند، فعال بودند.
۸	(Wang et al., 2020)	تأمین مالی تحقیقات در دانشگاه‌ها: آیا منابع دولتی به‌عنوان مکمل یا جایگزین بودجه صنعت عمل می‌کند؟	کیفی - تحلیل اسناد	در این پژوهش پیشنهاد شده است اول، صنعت باید استراتژی‌های همکاری خود را از خرید مستقیم یا صدور مجوز فناوری و خدمات فنی به برخی از فعالیت‌های رابطه‌ای و بلندمدت تغییر دهند. دوم، صنعت دانشگاه‌هایی را انتخاب کنند که قابلیت‌های تحقیقاتی ضعیف‌تری

جدول ۱. پیشینه مرتبط با پژوهش

ردیف	منبع	عنوان پژوهش	روش پژوهش	خلاصه یافته‌های پژوهش
				دارند، زیرا نرخ موفقیت به دلیل ترجیحات دانشگاه برای تأمین مالی تحقیقات، افزایش می‌یابد. در نتیجه نیاز است سیاست‌گذاران به تغییر سیستم‌های تأمین مالی و نظام ارزیابی دانشگاهی برای رفع موانع انتقال دانش از دانشگاه‌ها اقدام نمایند.
۹	Malikpour et al., 2017	آسیب‌شناسی ارتباط بین صنایع و دانشگاه‌های حوزه علوم انسانی	کمی	طبق یافته‌های تحقیق بین همه مؤلفه‌های تحقیق (ناتوانی در شبکه‌سازی، ضعف مدیریتی، ضعف دانشی و مهارتی، فقدان فرهنگ و باور مناسب، ضعف در بسترسازی و حمایت، بی‌میلی در برقراری ارتباط و فرایندها و ساختارهای انعطاف‌ناپذیر) رابطه معناداری وجود دارد.
۱۰	Towfighi, (2007)	آسیب‌شناسی ارتباط دانشگاه و صنعت	کیفی	مهم‌ترین نیاز این شیوه توسعه، بازتعریف نقش دانشگاه و صنعت و تسهیل ارتباط درونی شده بین این دو سازمان است. به منظور کشف مانع اصلی ارتباط دانشگاه و صنعت، چرخه تولید دانش و تقاضا برای دانش باید به طور دقیق مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. برای سال‌ها، دانشگاه‌ها عمدتاً درگیر آموزش و تحقیقات بنیادی بودند، درحالی که محتوای این آموزش و پژوهش لزوماً با نیازها و انتظارات صنعت مرتبط نبود.

جنبه منحصر به فرد و نوآوری پژوهش

پژوهش حاضر در مقایسه با پیشینه تحقیق، از سه جنبه دارای نوآوری است: اول، پژوهش حاضر از نظر توجه به مولفه‌های پیونددهنده هسته دانا و شبکه توانا به عنوان بازیگران اصلی نقش آفرینی دانشگاه ها و تعامل دانشگاه و صنعت، جدید است. بدین جهت مولفه‌های پیونددهنده، اتصال بین ابعاد و سطوح شبکه مضامین در مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی را فراهم می‌سازد.

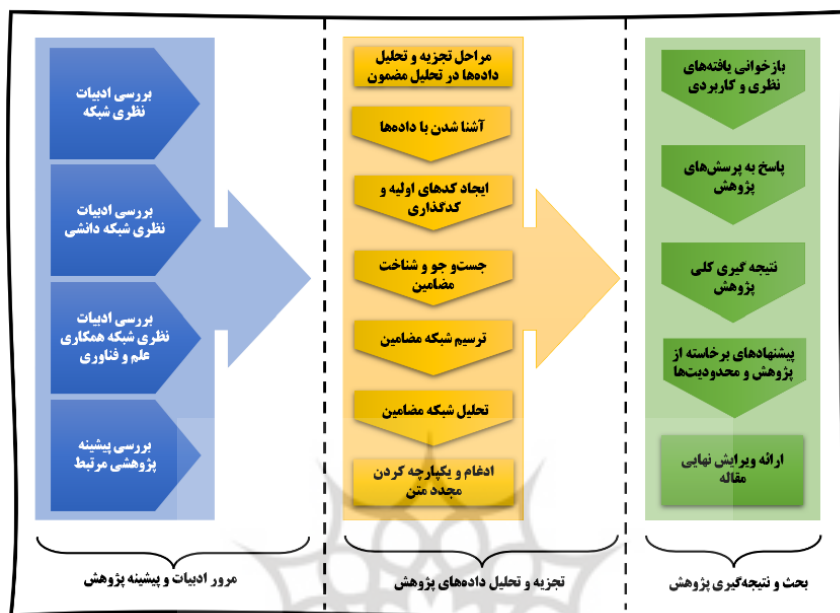
دوم، پژوهش حاضر رویکرد جدیدی از تعامل دانشگاه، صنعت و جامعه مبتنی بر منظومه فکری رهبر انقلاب اسلامی برای حل نظام مسائل شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی ارائه داده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر فلسفه یا پارادایم پژوهشی، در پارادایم تفسیری و بر رویکردی ذهنی‌گرا استوار است. از جهت رویکرد، استقرایی و اساس آن مبتنی بر فلسفه تجربی و با استفاده از معلومات جزئی و برقراری ارتباط بین آن‌ها حکم کلی استنتاج گردید. پژوهش از نظر هدف در دسته تحقیقات توسعه‌ای تقسیم شده و برای ارائه الگو مبتنی بر داده‌ها به دنبال شناخت ارتباطات میان مضامین است. پژوهش از نظر افق زمانی، تک مقطعی و شیوه گردآوری داده‌ها نیز تجزیه، تحلیل و بررسی داده‌های متنی در دسترس پژوهشگران از جمله بیانات، پیام‌ها، نامه‌ها و اخبار مرتبط با موضوع پژوهش از سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۴۰۲ و از طریق جست‌وجو در پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای است. مبتنی بر روش‌شناسی تحلیل مضمون (Boyatzis, 1998)، تجزیه و تحلیل داده‌ها در سه مرحله تجزیه و توصیف متن، تشریح و تفسیر متن و ادغام و یکپارچه کردن مجدد متن انجام شد. در نتیجه مضامین مستخرج از داده‌ها و گزاره‌های موجود در بیانات امام خامنه‌ای در طبقات مضامین پایه، مضامین سازمان دهنده و مضامین فراگیر سازماندهی و در نهایت مضامین استخراج شده برای پاسخ‌گویی به پرسش اصلی پژوهش و الگویابی از داده‌ها به شکل شبکه مضامین نمایش داده شد (Shadmanfar et al., 2022).

مراحل اجرای تحلیل مضمون

- گام اول: پژوهشگران، ضمن جست‌وجو کلیدواژه‌های مرتبط از جمله شبکه‌سازی، ارتباط با صنعت، دانشگاه و جامعه، تعاملات دانشگاه‌ها و... با داده‌های موجود در پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) و اسناد و منابع کتابخانه‌ای موجود آشنا شده و با بازخوانی مکرر داده‌ها و غوطه‌ور شدن در آن ایده‌های اولیه درباره کدگذاری و الگویابی شکل گرفت.
- گام دوم: کدهای اولیه و کدگذاری با در نظر داشتن قلمروی هسته دانا - شبکه توانا در مدیریت دانش و تعاملات دانشگاه‌ها و به صورت روشن و تمرکز بر موضوع انجام شد.
- گام سوم: با شکل گرفتن فهرستی طولانی از کدهای مختلف، جست‌وجو و شناخت مضامین برای تحلیل کدها در سطحی کلانتر و کدها در قالب مضامین مرتب شدند.
- گام چهارم: به جهت پالایش و پیشنهاد مجموعه‌ای از مضامین، شبکه مضامین ترسیم شد و مضامینی که دارای یک معنی واحد باشند یک مضمون واحد را تشکیل داده و برخی از مضامین نیز تفکیک شدند.
- گام پنجم: پس از اشباع نظری و رضایت پژوهشگران از شبکه مضامین، با استفاده از شبکه مجدداً متن اصلی بررسی، مضامین بررسی شد و سعی شد در پایان هر یک از مضامین شناخته شده را به روشنی تعریف نمود.
- گام ششم: در این گام با ادغام و یکپارچه کردن مجدد متن ضمن تخلیص شبکه مضامین و بیان مختصر و صریح از آن، نتایج تحلیل با سؤال اصلی پژوهش و مبانی نظری مرتبط شد. با در نظر داشتن توضیحات فوق، در خصوص روش‌شناسی پژوهش حاضر، نقشه راه کلی پژوهش، به شرح شکل ۱ است.

شکل ۱. نقشه راه پژوهش

اعتبار و اعتبارپذیری پژوهش

اعتبار و اعتبارپذیری یک پژوهش به واقعی بودن توصیف‌ها و یافته‌های آن اشاره داشته و شامل درجه اعتماد به واقعی بودن یافته‌ها، شرکت‌کنندگان و زمینه‌های پژوهش می‌شود (Abbaszadeh & Abbaszadeh, 2012). در این پژوهش برای اعتبار و اعتبارپذیری یافته‌های پژوهش، داده‌ها و یافته‌های پژوهشگران پس از هر مرحله تحلیل مضمون، به پژوهشگران دیگر ارائه شد و نظرات اصلاحی در نتایج، اعمال و اصلاحات لازم و ضروری صورت پذیرفت. در فرآیند استخراج مضامین سعی شد مضامینی که بیشترین قرابت را با ادبیات و مفاهیم مدنظر پژوهش داشته باشد، انتخاب شوند و از ابداع واژگانی خودداری گردد. در ادامه نیز از صاحبان دانش نظری و تجربی در زمینه بازبینی و اصلاحات در بازه‌های زمانی مختلف پژوهش با پژوهشگران نویسنده استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

باتوجه به خوانش صورت گرفته از بیانات رهبر انقلاب اسلامی و اختصاص مفاهیم اولیه به عبارات مستخرج مرتبط با موضوع پژوهش، پس از مرور بالغ بر ۱۲۰۰ گزاره اطلاعاتی در خصوص مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی و از میان ۲۲۸ گزاره یا واحد معنایی منتخب، ۷۸ مضمون پایه از بیانات امام خامنه‌ای استخراج گردید که بخشی از آن‌ها در جدول ۲ ارائه می‌شود.

جدول ۲. نمونه‌ای از شناسه‌گذاری متن بیانات امام خامنه‌ای مدظله‌العالی

ردیف	نمونه عبارات مصرح در بیانات و مستندات مکتوب	مضمون پایه
۱	ببینیم واقعاً کشور به چه احتیاج دارد و پژوهش‌ها را در جهت نیازهای کشور قرار بدهیم، و... و این لازمه‌اش این است که ما بانک اطلاعات و مرکزی داشته باشیم. همه بتوانند بدانند چه لازم است، چه انجام شده است و چه لازم است برای تکمیل یک پژوهش، تا بتواند این قطعات گوناگون در کنار هم جمع بشود. ۱۳۸۵/۰۷/۱۳	مسئله محوری
		ستاد حرفه‌ای
		هسته مرکزی
		سازمان‌دهنده
		شبکه دانشگاهی
ایجاد بانک اطلاعات		
۲	ما گاهی در زمینه‌هایی یک زنجیره‌ای داریم؛ حلقه‌های وسط این زنجیره مفقود است. تأمین این حلقه‌ها، خیلی اهمیت خواهد داشت. پس هدف‌دار کردن تحقیق علمی، باتوجه به نیازهای کشور و نیازهای صنعت و بقیه بخش‌های حیاتی کشور است. ۱۳۸۵/۰۷/۱۳	حلقه واسط نیازهای کشور و جامعه
		زنجیره مفقوده ارتباط دانشگاه با جامعه
۳	تربیت ذهنی دانشجویان کار لازمی است، باید دانش بیاموزند؛ اما این کافی نیست؛ در کنار کار ذهنی، کار عملی باید تعلیم بگیرند. ۱۴۰۱/۲/۱۹	تربیت عملی دانشجویان
۴	این همکاری دانشگاه و صنعت — که این را هم ما سال‌ها پیش به یکی از رؤسای جمهور گفتیم و بالاخره این معاونت علمی رئیس‌جمهور راه افتاد که کار عمده‌اش همین است که ارتباط بدهد دانشگاه را به صنعت؛ یعنی دانشجو از دوران دانشجویی با صنعت ارتباط پیدا کند — هم برای صنعت خوب است و دانش جدید سرریز می‌شود، ابتکارات سرریز می‌شود، هم برای دانشگاه خوب است برای خاطر اینکه اعتبارات به سمت دانشگاه می‌آید، پول و درآمد دارد برای یک دانشگاه؛ این کار باید انجام بگیرد. ۱۴۰۱/۲/۱۹	ارتباط دانشجو با صنعت
		خلق دانش
		خلق نوآوری و ابتکار
		کسب درآمد

جدول ۲. نمونه‌ای از شناسه‌گذاری متن بیانات امام خامنه‌ای مدظله‌العالی

ردیف	نمونه عبارات مصرح در بیانات و مستندات مکتوب	مضمون پایه
۵	یکی از کارهای لازم دولت، زمینه‌سازی برای اشتغال دانشجویان است از دوران دانشجویی. البته در زمینه دانشجویان فنی، سال‌ها پیش بنده ارتباط صنعت و دانشگاه را مطرح کردم. خوشبختانه اگر چه دیر اما سرانجام یک تشکیلاتی برای ارتباط دانشجویان با مسائل فنی و مانند اینها راه افتاد در معاونت ریاست‌جمهوری و کارهایی انجام گرفته که خوب است و بیشتر هم باید بشود و این کارها هم باید تقویت بشود. ۱۴۰۰/۲/۲۱	اشتغال دانشجویان تقویت ارتباط دانشجویان با مسائل فنی
۶	ما راجع به «علم نافع» زیاد صحبت کرده‌ایم؛ در دیدارهای مختلف دانشگاهی، دانشجویی و مانند اینها بحث کرده‌ایم راجع به آن. گفتیم «علم نافع» هم یعنی علمی که مسائل کشور را حل می‌کند؛ حل مسائل کشور، علم نافع است. یعنی با مسائل گوناگونی که در کشور وجود دارد، مواجهه علمی بشود؛ فقط هم مسئله ما، مسئله صنعت نیست. در بخش‌های مختلف و گوناگون، ما نقاط کور داریم؛ حالا مثلاً در مسائل اقتصادی، بیماری‌های مُزمنی داریم؛ من باب‌مثال، «پایین بودن بهره‌وری». خوب این، راه [حل] علمی دارد، روی این باید کار علمی بشود، راه‌حل علمی دارد. ۱۳۹۸/۳/۸	ارتباط دانشگاه با بخش‌های مختلف و گوناگون
۷	ما ظاهراً چند هفته قبل بود، صحبت کردیم که دستگاه‌های مختلف، نیازهای علمی خودشان را فهرست کنند؛ خوشبختانه وزارت صنعت فهرست کرد، ارائه کرد، در رسانه ملی هم ارائه شد. خیلی خوب، حالا الان وزارت صنعت می‌گوید من این معضلات را دارم، این اشکالات را دارم، این نیازها را دارم؛ دانشگاه باید وارد بشود؛ شما هم عرضه کنید؛ وزارت علوم با یک مدیریت درست این قضیه را جمع‌وجور کند و مشخص کند که در قبال این درخواست کمک وزارت صنعت، دانشگاه چه کار می‌تواند بکند؛ هم برای صنعت مفید است، هم برای دانشگاه مفید است. ۱۳۹۸/۳/۸	مدیریت و راهبری
۸	به‌هرحال این علم نافع است که عرض کردیم نیازهای کشور و نقاط کور بخش‌های مختلف، چه صنعتی، چه اقتصادی، چه کشاورزی، چه بخش‌های گوناگون مدیریتی و امثال اینها، به‌وسیله تحقیقات دانشگاهی و مقالات دانشگاهی روشن بشود؛ این کمک می‌کند. ۱۳۹۸/۳/۸	توجه به ابزار تحقیقات

جدول ۲. نمونه‌ای از شناسه‌گذاری متن: بیانات امام خامنه‌ای مدظله‌العالی

ردیف	نمونه عبارات مصرح در بیانات و مستندات مکتوب	مضمون پایه
۹	صنایع دفاعی ما برجسته است. خوشبختانه یکی از بخش‌های بسیار خوب همکاری با دانشگاه، بخش صنایع دفاعی ما است، یعنی آنها با دانشگاه همکاری دارند؛ متأسفانه دستگاه‌های دیگر - دستگاه‌های دولتی - کمتر همکاری دارند. ۱۳۹۷/۷/۲۵	برجسته‌شدن صنایع دفاعی
۱۰	یک‌وقتی، البته سال‌ها پیش، زمانی که آقای بی‌طرف - رفیق ایشان - وزیر نیرو بود، یک پرّه‌ای برای یک چیزی لازم داشت؛ من به ایشان گفتم: آقا! شما خودت فارغ‌التحصیل این دانشگاه امیرکبیر هستی، از اینجا تا دانشگاه امیرکبیر یک‌قدم راه است، بروید آنجا بنشینید با اینها صحبت بکنید تا برایتان تولید کنند. ۱۳۹۷/۶/۷	ارجاع نیازهای دولت به دانشگاه

در مجموع ۷۸ مضمون پایه تأیید شده، در قالب ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر استخراج و سازماندهی شد. در ادامه خوشه‌بندی یافته‌های پژوهش مبتنی بر کدگذاری صورت گرفته ارائه می‌گردد.

جدول ۳. شبکه مضامین استخراج شده از بیانات امام خامنه‌ای مدظله‌العالی

مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر	مضمون اصلی
توجه به ابزار تحقیقات (۱۳۹۸/۳/۸)	الزامات پژوهشی	هسته دانا	ارائه چارچوب هسته دانا - شبکه توانا در تعاملات دانشگاه با جامعه
جهت‌دهی صحیح (۱۳۹۶/۳/۱۷)			
علم حل مسائل کشور (۱۳۹۲/۷/۱۷)			
توجه به نیازهای کشور (۱۳۸۵/۷/۱۳)			
پرکردن خلأ داخل کشور (۱۳۹۲/۷/۱۷)			
تولید علم (۱۳۹۶/۳/۱۷)			
حرکت بر اساس نیاز جامعه، بازار و بازار کار (۱۳۹۰/۷/۱۳)			
استمرار داشتن (۱۳۸۳/۶/۴)			
فعالیت‌های علمی ناظر بر مسائل کشور (۱۳۹۳/۴/۱۱)			

جدول ۳. شبکه مضامین استخراج شده از بیانات امام خامنه مدظله‌العالی

مضمون اصلی	مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه			
		سرمایه انسانی	مسئله‌محوری (۱۳۸۵/۷/۱۳)			
			مدیریت برنامه و طرح‌ها (۱۳۹۶/۳/۱۷)			
		حمایت‌های دولتی		ستاد حرفه‌ای (۱۳۸۵/۷/۱۳)		
				دولت محرک حرکت علمی (۱۳۹۲/۶/۶)		
				توجه به دانشگاه (۱۳۹۴/۸/۲۰)		
				جدی گرفتن مسئله علم (۱۳۹۳/۴/۱۱)		
				زنجیره علم تا توسعه کشور (۱۳۸۵/۷/۱۳)		
				بودجه (۱۳۸۳/۱۲/۵)		
		تعاملات و ارتباطات		ارتباط دانشگاه با بخش‌های مختلف و گوناگون (۱۳۸۳/۱۲/۵)		
				ارتباط سازمان‌یافته (۱۳۸۱/۸/۲۲)		
				ارتباط مؤثر با بخش‌های مختلف جامعه (۱۳۸۷/۱۰/۲۱)		
				ارتباط سازمانی (۱۳۸۱/۸/۲۲)		
				ارتباط با سازوکار مشخص (۱۳۸۱/۸/۲۲)		
				توجه به راهکارهای اجرایی ارتباط (۱۳۹۱/۵/۲۲)		
				خط‌مشی‌ها		گروه‌خوردن تحقیقات دانشگاهی با صنعت و تجارت (۱۳۹۲/۵/۱۵)
						نظام صحیح ارتباطی داشتن (۱۳۸۲/۲/۲۲)
		مشوق‌گذاری (۱۳۹۵/۶/۳)				
		ایفای نقش حلقه واسط نیازها و علم (۱۳۸۵/۷/۱۳)				
		سرمایه‌گذاری در پژوهش (۱۳۹۱/۵/۲۲)				
		پیوند دادن علم و مسائل کشور (۱۳۹۳/۴/۱۱)				
		روش‌ها و راهبردها		اتصال شبکه به مسائل (۱۳۹۵/۲/۸)		

جدول ۳. شبکه مضامین استخراج شده از بیانات امام خامنه مدظله‌العالی

مضمون اصلی	مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	
			بانک اطلاعات (۱۳۸۵/۷/۱۳)	
			شکل‌گیری شبکه (۱۳۹۲/۷/۱۷)	
			مراجعه به دانشگاه (۱۳۹۲/۷/۱۷)	
			تحقیق مبتنی بر هدف (۱۳۸۵/۷/۱۳)	
			ارتباط دانشگاه با جامعه (۱۳۸۵/۷/۱۳)	
			میدان دادن (۱۳۸۳/۱۲/۵)	
			فرصت‌های مطالعاتی (۱۳۹۷/۳/۲۰)	
			دولت راهنمای پژوهش‌ها (۱۳۹۲/۶/۶)	
			ارجاع نیازها به دانشگاه (۱۳۹۷/۶/۷)	
			کانون‌های دانشی (۱۳۸۹/۱/۹)	
			مدیریت و راهبری (۱۳۹۸/۳/۸)	
			آینده‌پژوهی (۱۳۹۳/۴/۱۱)	
			تجاری‌سازی (۱۳۹۰/۷/۱۳)	
			انتقال فناوری (۱۳۹۰/۷/۱۳)	
			شبکه‌ها	شبکه توانا
	شبکه نخبگان و فرهیختگان (۱۳۹۲/۵/۱۵)			
	شبکه شرکت‌های دانش‌بنیان (۱۳۹۲/۶/۶)			
	شبکه مراکز پژوهشی (۱۳۸۵/۷/۱۳)			
	امیدوار بودن (۱۳۸۲/۹/۲۶)			
	توانا بودن سرمایه انسانی (۱۳۹۵/۲/۸)			
	نتایج فردی	نتایج و پیامدها	نتایج فردی	خلق دانش (۱۴۰۱/۲/۱۹)
				کسب درآمد (۱۴۰۱/۲/۱۹)
				رشد دانشجو (۱۳۸۶/۲/۲۵)
				تقویت ارتباط با مسائل فنی (۱۴۰۰/۲/۲۱)
				اشتغال دانشجو (۱۴۰۰/۲/۲۱)
				تربیت علمی دانشجو (۱۴۰۱/۲/۱۹)

جدول ۳. شبکه مضامین استخراج شده از بیانات امام خامنه مدظله‌العالی

مضمون اصلی	مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه
		تحول در حکمرانی	خلق نوآوری و ابتکار (۱۴۰۱/۲/۱۹)
			شور و نشاط (۱۳۹۰/۷/۱۳)
			رقابت در بازار (۱۳۹۰/۷/۱۳)
			رفع نیازها (۱۳۹۲/۷/۱۷)
			تولید ثروت (۱۴۰۱/۲/۱۹)
			تربیت عالم (۱۳۹۶/۳/۱۷)
			پیشرفت صنعت (۱۳۹۰/۷/۱۳)
			برجسته‌شدن (۱۳۹۷/۷/۲۵)
			استقلال (۱۳۸۲/۲/۲۲)
			بی‌اثر شدن تحریم‌ها (۱۳۹۳/۴/۱۱)
		آسیب‌های پیشرو	زنجیره علم و فناوری (۱۳۹۲/۶/۶)
			پیشرفت علم و نوآوری (۱۳۹۰/۷/۱۳)
			حل معضل بیکاری (۱۳۸۲/۲/۲۲)
			صرفه‌جویی ارزی (۱۳۸۲/۲/۲۲)
			امنیت کشور (۱۳۸۸/۶/۴)
			آسیب عدم نوآوری (۱۳۹۶/۷/۲۶)
			آسیب مونتاژکاری (۱۳۹۶/۷/۲۶)
			آسیب مصرف‌کنندگی (۱۳۹۶/۷/۲۶)
			عدم برقراری ارتباط سازمان‌یافته (۱۳۸۲/۲/۲۲)
			آسیب بی‌تحركی علمی و کار علمی (۱۳۹۶/۷/۲۶)
ضعف ناهماهنگی‌ها (۱۳۸۷/۶/۵)			
زنجیره مفقوده ارتباط دانشگاه با جامعه (۱۳۸۵/۷/۱۳)			

نتیجه گیری و پیشنهادها

در سه دهه اخیر ارتباط و تعاملات دانشگاه با جامعه یکی از محوری ترین دغدغه های امام خامنه ای مدظله العالی در خصوص تکمیل زنجیره علم و فناوری بوده است. بدین معنا که مسیر ایده، فکر، فناوری، تولید و بازار دارای یک ارتباط منطقی و عقلایی باشد و این زنجیره را تکمیل نماید. اگر دانشگاه طرحی تحقیقاتی و یا پژوهشی انجام می دهد ضمن اینکه به فناوری دست پیدا می کند؛ تولید انبوه را در نظر داشته و برای آن بازار پیش بینی کند و اگر این نشد نهاد علم ضربه خواهد خورد. در نتیجه هدف از این پژوهش ارائه چارچوب هسته دانا - شبکه توانا در تعاملات دانشگاه با جامعه است. هدفی که در زنجیره علم و فناوری دارای دو عنصر محوری هسته دانا و شبکه توانا است.

از سوی دیگر اکثر پژوهش های پیشین در مورد همکاری و تعاملات دانشگاه با جامعه، تجزیه و تحلیل چنین مشارکت هایی را بر اساس نتایج پروژه های تحقیقاتی تعریف کرده و به عنوان یک نتیجه برای یک شرکت، مانند راهنمایی برای جهت گیری توسعه فناوری، تعریف شده اند. اما آنچه مهم است نتیجه نیست، بلکه تأثیر است؛ اینکه چگونه دانش جدید حاصل از همکاری و تعامل یک دانشگاه با جامعه می تواند به عملکرد بخش های مختلف جامعه کمک کند؛ بنابراین، تمرکز تحقیق ما بر چارچوب همکاری و تعاملات دانشگاه با جامعه مبتنی بر تأثیر همکاری بر روی جامعه است. این مقاله به طور خاص به این موضوع پرداخته و به دنبال کشف چارچوب این همکاری ها برای رسیدن به بهترین نحو از توافقات انجام شد.

شکل ۲. الگوی هسته دانا - شبکه توانا برای نقش آفرینی دانشگاه ها در مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی

برای همین منظور، مجموعه بیانات امام خامنه‌ای که مرتبط باهدف پژوهش بود مبتنی بر روش‌شناسی تحلیل مضمون با استفاده از داده‌های متنی در دسترس پژوهشگران مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتیجه تحلیل داده‌ها، شناسایی و ارائه ۷۸ مضمون پایه، ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده شامل تحول دولت، نتایج فردی، شبکه‌ها، شایستگی‌ها، وظایف هسته، روش‌ها و راهبردها، خط‌مشی‌ها، تعاملات و ارتباطات، حمایت‌های دولتی، سرمایه انسانی، استلزامات پژوهشی برای جامعه و ۳ مضمون فراگیر شامل شبکه توانا، هسته دانا، نتایج و پیامدها و آفت‌ها بود. همان‌گونه که بیان شد موفقیت امروز در جبهه گسترده علم و فناوری، می‌تواند همانند الگوی دفاع مقدس و با بهره‌گیری از بسیج عمومی نخبگان و ایجاد قرارگاه‌های مشترک با سایر مراکز علم و فناوری، رقم بخورد. اساتید و دانشمندان دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور نیز توقع دارند تا با تحلیل مشکلات انقلاب اسلامی و تبدیل آن به مسائل علمی، زمینه را برای مجاهدت آنان بیش‌ازپیش فراهم آورد. برای تحقق این امر دانشگاه می‌تواند به‌عنوان حلقه واسط بین نظام مسائل تمدن اسلامی و مراکز علمی از ایده «هسته دانا و شبکه توانا» استفاده نماید؛ تا از یک سو، نیازهای علم و فناوری را در حوزه‌های مختلف رفع کرده و از طرف دیگر، برای آنها نقش سیاست‌گذار و پیشران داشته باشد و دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و علمی ملی و فراملی را در عرصه دفاع و پاسداری از انقلاب اسلامی و اقتدار علمی آن هدایت و رهبری کند.

به این منظور با ایجاد و راه‌اندازی «پارک علم و فناوری»، «سامانه ایده‌پروری»، «نظام مسئله‌یابی و حل مسئله»، «پایگاه استنادی و اطلاعاتی» و «آزمایشگاه‌های مرجع»؛ با دانشگاه‌های کشور رابطه‌ای نظام‌مند و عملیاتی برقرار می‌گردد. البته حتی ممکن است «پارک علم و فناوری» ماهیت فیزیکی نداشته باشد؛ بلکه با ایجاد شبکه‌ای از شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز رشد، کار را دنبال کند که این امر می‌تواند نیازها را در حوزه تجاری‌سازی محصول، فناوری و سامانه‌ها رفع نماید. در کنار ارتباطات حقوقی و سازمانی، برخی از مسائل موجود به‌ویژه در حوزه آینده‌پژوهی؛ نوآوری و مدیریت دانش؛ با برقراری ارتباط مؤثر با اشخاص حقیقی و ایجاد شبکه دانشمندان و

نخبگان داخلی یا دانشمندان بین‌المللی قابل حل است. این روابط می‌تواند با ایجاد شبکه یا سامانه ایده‌پروری و نظام مسئله‌یابی و حل مسئله، شکل گرفته و توسعه یابد.

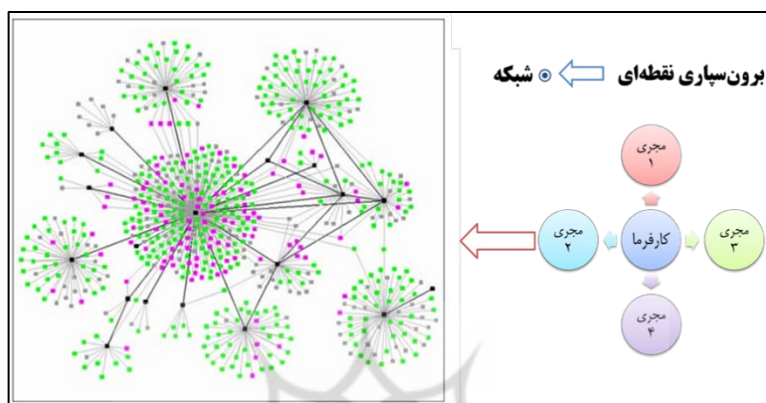
مفهوم فوق در قالب برون‌سپاری نقطه‌ای، بدین صورت که کارفرما؛ یعنی دانشگاه به‌عنوان رابط بین نظام مسائل تمدن اسلامی و مراکز علمی و نخبگان، عمل نموده و نقش طراح مسئله را در حوزه‌های دانشی موردنیاز، ایفا می‌کند. سپس از طریق برون‌سپاری، آن را در اختیار مراکز دانشگاهی متخصص قرار می‌دهد و بر فرایند انجام کار نظارت می‌نماید. ممکن است برای ارائه راهکار، نیاز به تعریف چندین زیر مسئله باشد که این مهم، می‌تواند از طریق جهت‌دهی به تعریف رساله‌ها و پایان‌نامه‌های سایر دانشگاه‌ها نیز انجام شود. با مدیریت این ارتباطات، در حقیقت این دانشگاه به یک هسته دانا تبدیل می‌شود که شبکه‌ای توانا شامل مراکز علمی و تحقیقاتی ملی و فراملی را در راستای حل نیازهای دانشی و فناورانه تمدن اسلامی، به کارگیری کرده است.

مفاهیم برون‌سپاری^۱ و جمع‌سپاری^۲ فعالیت یا کار، علی‌رغم شباهت‌ها دارای وجوه متمایزی هستند. جمع‌سپاری به فعالیت و وظیفه‌ای به یک جمعیت انبوه (شبکه گسترده‌ای از افراد غیرمعین) از طریق یک فراخوان داده است. این در حالی است که در برون‌سپاری، فعالیت یا وظیفه به یک گروه یا فرد معین سپرده می‌شود. جمع‌سپاری بر پایه یک فراخوان عمومی به یک جمع بزرگ و نامعلوم از افراد بنا شده است (Kashtkar et al., 2017).

بنابراین، تفاوت‌های اساسی برای جمع‌سپاری و برون‌سپاری شامل موارد زیر می‌شود. تفاوت اول، در فلسفه وجودی و جهت‌گیری جمع‌سپاری و برون‌سپاری است. برون‌سپاری منعکس‌کننده روابط کاری و سازمانی است، درحالی‌که هسته اصلی جمع‌سپاری، حمایت از ارزشی است که از با هم بودن کاربران حاصل می‌شود. تفاوت دوم، در ماهیت انجام‌دهندگان وظایف یا همان پیمانکاران است. در برون‌سپاری، شرکت وظایف و فعالیت‌های خود را به افراد یا سازمان‌های حرفه‌ای ثابت و مشخصی محول

1. Outsourcing
2. Crowdsourcing

می کند درحالی که در جمع سپاری این وظایف به گروهی ناشناخته و نامشخص از عموم مردم که غالباً نیز حرفه‌ای نیستند، واگذار می شود.

شکل ۳. الگوی برون سپاری نقطه‌ای و ایجاد شبکه بزرگ ملی و فراملی

عمق بخشی داخلی و خارجی، از راهبردهای اصلی تحول در دانشگاه است. دانشگاه نیز به عنوان بخشی از بدنه علمی کشور ملزم به انجام این راهبردها در حوزه مأموریتی خود یعنی علم و فناوری است. در این راستا، شبکه بزرگی متشکل از دانشگاه‌ها، مراکز علمی و تحقیقاتی، شرکت‌های دانش بنیان و نخبگان علمی کشور ایجاد می شود و از این طریق، سطح تعامل‌ها، افزایش خواهد یافت. در این خصوص، حفظ و توسعه ارتباطات با دانش آموختگان باید مدنظر قرار گیرد و با جدیت دنبال شود. تعامل گسترده با محیط علمی و فناوری، باعث افزایش استحکام درونی و تقویت توان انجام مأموریت‌های محوله در زمینه آموزش، پژوهش و تولید علم و حتی ارائه خدمات مستشاری است.

به کلیه مدیران و مسئولان آموزش عالی و دانشگاه‌های سراسر کشور پیشنهاد می شود با بهره گیری از یافته های تحقیق حاضر، اقدامات زیر را برای نقش آفرینی دانشگاه ها در مدیریت دانش نظام مسائل تمدن نوین اسلامی پیگیری نمایند:

- تعیین مأموریت خاص منطقه ای و مأموریت تمدنی دانشگاه برای جهت دهی نظام

مسائل؛

- ایجاد هسته دانا از طریق تشکیل میزهای تخصصی شناسایی و حل مسئله در ابعاد مختلف دانشی و تخصصی با محوریت صاحبان مسئله (مدیران بخش های مربوطه در صنعت و جامعه)؛
- بهره گیری از شبکه پاسخدهی به مسائل احصاء شده از طریق شبکه سازی، توسعه تعامل ها و استفاده از ظرفیت های علمی خارج از دانشگاه برای انجام مأموریت های دانشگاه؛
- توسعه شبکه توانای پاسخدهی به مسائل احصاء شده از طریق ایجاد و ساماندهی شبکه فراگیر دانش آموختگان به منظور تبادل مستمر تجارب و دانش و افزایش تأثیر آنان در پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی؛
- توسعه شبکه توانای پاسخدهی به مسائل احصاء شده از طریق ایجاد، توسعه و تقویت مراکز رشد، شرکت های دانش بنیان و پارک های علم و فناوری و تجاری سازی یافته های پژوهشی در راستای اقتصاد مقاومتی.

References

- Abbaszadeh, M., & Abbaszadeh, M. (2012). Validity and reliability in qualitative researches. *Journal of Applied Sociology*, 23(1), 19–34. https://jas.ui.ac.ir/article_18250.html
- Alipour, M. H., & Shadmanfar, M. H. (2021). *Orb and field: Step-by-step problem-oriented activities, from problem-finding to problem-solving* (2nd ed.). Publications of Saidid (Imam Sadiq University.)
- Ansari Samani, H., & nafar, F. (2022). Strategies for developing the relationship between university and industry in the country based on the data-based method. *Journal of Innovation Ecosystem*, 1(4), 51–68. <https://doi.org/10.22111/innoeco.2022.41428.1025>
- Barimani, K., & Enayati, T. (2022). Explain the components that affect the relationship between industry and University; A step towards an entrepreneurial university. *Journal of Development & Evolution Mangement*, 13(47), 61–76. https://jdem.qazvin.iau.ir/article_689447.html
- Boyatzis Richard. (1998). Transforming qualitative information : thematic analysis and code development - Plymouth University (Alma). In *Qualitative Health Research* (Vol. 10, Issue 4)
- Büchel, B., & Raub, S. (2002). Building Knowledge-creating Value Networks. *European Management Journal*, 20(6), 587–596. [https://doi.org/10.1016/S0263-2373\(02\)00110-X](https://doi.org/10.1016/S0263-2373(02)00110-X)

- Cai, Y. (2019). China-Europe Higher Education Cooperation: Opportunities and Challenges. *Frontiers of Education in China*, 14(2), 167-179. <https://doi.org/10.1007/s11516-019-0009-5>
- Cai, Y. (2023). Towards a new model of EU-China innovation cooperation: Bridging missing links between international university collaboration and international industry collaboration. *Technovation*, 119, 102553. <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2022.102553>
- Cai, Y., Ferrer, B. R., & Lastra, J. L. M. (2019). Building university-industry co-innovation networks in transnational innovation ecosystems: Towards a transdisciplinary approach of integrating social sciences and artificial intelligence. *Sustainability (Switzerland)*, 11(17). <https://doi.org/10.3390/su11174633>
- Carayannis, E. G., & Campbell, D. F. J. (2009). "Mode 3" and "Quadruple Helix": toward a 21st century fractal innovation ecosystem. *International Journal of Technology Management*, 46(3/4), 201. <https://doi.org/10.1504/IJTM.2009.023374>
- Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (2000). The dynamics of innovation: from National Systems and "Mode 2" to a Triple Helix of university-industry-government relations. *Research Policy*, 29(2), 109-123. [https://doi.org/10.1016/S0048-7333\(99\)00055-4](https://doi.org/10.1016/S0048-7333(99)00055-4)
- Gimenez, A. M. N., & Bonacelli, M. B. M. (2016). Martin Kenney e David C. Mowery (eds.) *Public Universities and Regional Growth - Insights from the University of California*. *Revista Brasileira de Inovação*, 15(1). <https://doi.org/10.20396/rbi.v15i1.8649126>
- Greene, J. R. (2006). *Encyclopedia of Police Science: 2-volume set*. Routledge.
- Han, F., & Ellis, R. (2020). Personalised learning networks in the university blended learning. *Comunicar*, 28(62). <https://doi.org/10.3916/C62-2020-02>
- Humphrey, J., & Schmitz, H. (1995). Principles for promoting clusters & networks of SMEs. In *Small and Medium Enterprises Branch (Issue 1)*.
- Karimi Khozani, A. (2012). The Review of Concept, Administrative Method and Organization Requirements of Problem Oriented Policing. *Police Organizational Development*, 8(39), 107-128. http://pod.jrl.police.ir/article_9306.html
- Kashtkar, M., Mohammadi, A., & Peshwai, M. (2017). Crowdsourcing, pioneers of new business. *Industrial Management Organization*.
- khoshkab, shahrbano, & Abili, K. (2023). Reviewing the communication structures of university-industry-government and examining its status in the offices of communication with industry (case of Isfahan University of Technology technical campus (. *Journal of Educational Planning Studies*, 11(22), 58-75. <https://doi.org/10.22080/eps.2023.22560.2074>
- Li, J., Peng, J., Liu, S., Wang, K., & Li, C. (2020). Toward link prediction in directed social networks based on common interest and local community. *International Journal of Modern Physics C*, 31(11). <https://doi.org/10.1142/S0129183120501600>
- Ma, Y., Kong, L., Yang, X., & Lin, C. (2021). Innovation Cooperation Network Evolution about Green Building Technology with Government Intervention: Based on Evolutionary Game Theory. *IEEE Access*, 9. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3119632>
- Malikpour, K., Delavar, A., & Ghiashi Nadushan, S. (2017). Pathology of the relationship between industry and academia in the field of the humanities. *Educational leadership research*, 3(11), 51-74. <https://doi.org/10.22054/jrlat.2018.7444.1145>
- Malik Pour Lepari, K., Delavar, A., & Ghiyathi Nedushan, S. (2017). Pathology of the relationship between industry and academia in the field of the humanities. *Research on Educational Leadership and Management*, 3(11), 51-74.

- <https://doi.org/10.22054/jrlat.2018.7444.1145>
- Perkmann, M., Tartari, V., McKelvey, M., Autio, E., Broström, A., D'Este, P., Fini, R., Geuna, A., Grimaldi, R., Hughes, A., Krabel, S., Kitson, M., Llerena, P., Lissoni, F., Salter, A., & Sobrero, M. (2013). Academic engagement and commercialisation: A review of the literature on university-industry relations. *Research Policy*, 42(2). <https://doi.org/10.1016/j.respol.2012.09.007>
- Sabatier, P. A. (2019). Theories of the Policy Process. In *Theories of the Policy Process*. <https://doi.org/10.4324/9780367274689>
- Saragih, H. S., & Tan, J. D. (2018). Co-innovation: A review and conceptual framework. In *International Journal of Business Innovation and Research* (Vol. 17, Issue 3). <https://doi.org/10.1504/ijbir.2018.095542>
- Serati Shirazi, M., & Khademi, R. (2023). Knowledge flow channels between university and industry: Scientometrics and review study. *Sciences and Techniques of Information Management*. <https://doi.org/10.22091/stim.2023.8929.1908>
- Shadmanfar, M. H., alipoor, mohammad hosein, & Makvandi, F. (2022). Extracting the pattern of inhibitors and facilitators of knowledge sharing using metacombination method. *Scientific Journal of Strategic Management of Organizational Knowledge*, 5(3), 111–150. https://jkm.ihu.ac.ir/article_207546.html
- Tavalaee, R., BamdadSufi, J., Rashidi, M. M., Rezaeian, A., & SalehiSadaghiani, J. (2014). Designing a Model for development of Knowledge networks in Research and technology Hub of Oil Industry"Using soft-ThinkingApproach and cognitiveMapping model". *Iieshrm*, 5(20), 181–200. <http://iieshrm.ir/article-1-364-en.html>
- Tidd, J., & Bessant, J. (2020). *Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change*, Enhanced eText, 7th Edition. In *Managing Innovation*.
- Towfighi, jafar. (2007). Pathology of University - Industry Relation. *Iranian Journal of Engineering Education*, 9(34), 1–25. <https://doi.org/10.22047/ijee.2007.548>
- Van Toan, D. (2021). Research on the Model of Entrepreneurial University and Advanced University Governance: Policy Recommendations for Public Universities in Vietnam. *VNU Journal of Science: Policy and Management Studies*, 37(1). <https://doi.org/10.25073/2588-1116/vnupam.4295>
- Wang, Y., Chen, Y., Li, W., Wang, T., Guo, L., Li-Ying, J., & Huang, J. (2020). Funding research in universities: do government resources act as a complement or substitute to industry funding? *Economic Research-Ekonomska Istrazivanja*, 33(1). <https://doi.org/10.1080/1331677X.2020.1746189>
- Yoda, N., & Kuwashima, K. (2020). Triple Helix of University–Industry–Government Relations in Japan: Transitions of Collaborations and Interactions. *Journal of the Knowledge Economy*, 11(3). <https://doi.org/10.1007/s13132-019-00595-3>
- Zubaşcu, F. (2021, April 1). EU rewrites rulebook on science and technology cooperation with the rest of the world. *Sciencebusiness*. <https://sciencebusiness.net/technology-strategy-board/news/eu-rewrites-rulebook-science-and-technology-cooperation-rest-world>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی